

nowe inspiracje

Balucki Ośrodek Kultury 2018

XIII Ogólnopolski Konkurs Poetycki

nowe inspiracje

XIII Ogólnopolski Konkurs Poetycki

Bałucki Ośrodek Kultury

Łódź 2018

„Poezja, nawet pozornie najbardziej fantastyczna,
zawsze jest buntem przeciwko sztuczności, buntem,
w pewnym sensie, wobec rzeczywistości”.

James Joyce

Konkurs literacki Nowe Inspiracje zorganizowany przez Centrum Edukacji Kulturowej, ku miłemu zaskoczeniu organizatorów i jury, spotkał się z dużym odzewem. W sześciu kategoriach wiekowych przeznaczonych dla dzieci i młodzieży w wieku od 8 do 18 lat wzięło udział 106 osób. Poziom konkursu był bardzo wyrównany. Młodzi poeci, szczególnie w starszej grupie wiekowej, wykazywali się osobistą refleksją oraz świadomością formy poetyckiej. Poetyka utworów wyrażała się oryginalną metaforą. Wiersze starszej grupy zostały docenione za koncepcję poetycką i osobliwość języka. Występowały takie zjawiska jak liryka roli, opiso-wa czy narracyjna. Młodszy autorzy odwoływali się do obrazowania i tematów, które znają ze szkolnych lektur, ale świeżość i indywidualna perspektywa świata przedstawionego zaskoczyły pozytywnie jury. W kategorii haiku w grupie wiekowej 9-12 nie przyznano nagrody czy wyróżnienia. Ta refleksyjno-abstrakcyjna forma prawdopodobnie okazała się niedostosowana do wieku uczestników. Nadesłane utwory prezentowały bardzo szeroką tematykę, od przeżyć wewnętrznych do opisu przyrody. Omawiały zjawiska faktycznie znane i doświadczane przez autorów. Cechowała je naturalność i autentyczność, choć nie zawsze autorzy radzili sobie z puentą czy tematem wiersza, zdarzały się wewnętrzne sprzeczności. Przyznane nagrody i wyróżnienia ukazują różnorodności stylistyczne, tematyczne i poetyckie wszystkich nadesłanych prac.

Mateusz Sidor

Zastępca dyrektora w Bałuckim Ośrodku Kultury. Polonista, redaktor, autor sztuk teatralnych, m.in. opublikowanej w czasopiśmie "Dialog". Współtwórca Nieformalnej Grupy Dramaturgicznej, z którą realizował performatywne czytania sztuk w Domu Literatury w Łodzi oraz Teatrze Nowym w Łodzi.

Wspaniałą sprawą jest, gdy na pustej stronie edytora pojawia się tekst. Tekst tak skomponowany przez autora, że zasługuje na miano wiersza. Pod tajemniczym urokiem tego zjawiska pozostaje, sądzę, zarówno piszący, jak i czytelnik.

Nadesłane na konkurs poetycki Nowe Inspiracje wiersze czytałam oczekując na niespodziankę, która zaskoczy, zadziwi, urzeknie. Ciekawa byłam, o czym piszą młodzi i najmłodszy autorzy. Okazało się jednak, że jury nie przyznało pierwszych nagród w pewnych kategoriach. Czy doznałam z tego powodu zawodu? Och, nie. I nie oznacza to, że wiersze konkursowe są słabe. Powiedziałabym raczej, że są zaniedbane. Porzucone nim zdołały osiągnąć pełnię, swoją dojrzałość. Przypominają dziewczynę, która na wielkie wyjście ubrała się niezbyt starannie w makijażu, który nie podkreśla jej urody.

Myszę, że aby wydobyć wiersz z poetyckiej pospolitości, trzeba wykonać pewną pracę. Wystarczy utworzyć folder Moje pomysły poetyckie albo, nawiązując do nazwy niniejszego Konkursu, Moje inspiracje, bądź Mój skarbczyk poetycki. I zaczynamy gromadzić: własne i zapożyczone pomysły, metafory, które "wpadły nam do głowy" w najprzeróżniejszych sytuacjach, ulubione wiersze, wyrazy, które uznamy za szczególne, rymy, obrazy napotkane i wyobrażone i wszystko, co uznamy za ważne w naszej pracy czy zabawie w pisanie. Na pewno się przyda. Gdy napiszemy, czekamy i poprawiamy, i jeszcze raz czekamy aż uznamy, że napisaliśmy najlepszą wersję.

Autorom konkursowych wierszy, tak przypuszczam, zabrakło cierpliwości i czasu na czekanie i poprawianie. Gdyby tylko ofiarowali czekanie i czas swoim wierszom, te rozkwitłyby ukazując całe swoje piękno i niepowtarzalność. Świadczą o tym rozrzucone w nadesłanych wierszach ciekawe, a nawet zaskakujące metafory, obrazy i słowa, co świadczy o potencjale ich autorów.

Mam więc uzasadnioną nadzieję, że wytrwali w zmaganiu się ze sobą i niedoskonałościami swoich wierszy odniosą zwycięstwo i wezmą udział w kolejnej edycji Nowych Inspiracji.

Czesława Muchowiecka

Bibliotekarz. Chociaż nie napisała linijki wiersza, poszukuje w sobie boskiego poety, a na półce z książkami - "prawdziwego". W niedzielę mknie rowerem po pogodnych okolicach swojego smutnego miasta.

Wyłonienie zwycięzców tegorocznej edycji konkursu okazało się dla nas niemałym wyzwaniem. Niezbyt obszerny wybór tekstów nie tylko nie ułatwił nam wyboru, ale nawet go utrudnił. Poziom, zwłaszcza wśród młodszych uczestników, był wyrównany.

Z tego też powodu zdecydowaliśmy się ograniczyć liczbę przyznanych nagród. Na podium znaleźli się ci autorzy, którzy szczególnie wyróżnili się pomysłowością lub sprawnością językową. Nieco łaskawszym okiem spoglądaliśmy na poczynania najmłodszych poetów, którzy być może po raz pierwszy podjęli próbę stworzenia własnego tekstu. Niektóre z wierszy urzekły nas lub zaskoczyły i te można znaleźć wśród opublikowanych utworów.

Dla starszych grup byliśmy bardziej wymagający, lecz i tam udało się nam znaleźć perełki.

Jak co roku, tak i tym razem bardzo cieszę się, że po raz kolejny mogłam zmierzyć się z Waszymi wierszami. Dzięki nim mogę poznać Wasze pragnienia, doświadczenia i marzenia. Każda kolejna edycja konkursu przynosi nowe niespodzianki i pozwala odkryć niewyczerpane pokłady młodej wyobraźni.

Wszystkich uczestników, zarówno tych, którzy otrzymali nagrody, jak i tych, dla których tegoroczna edycja nie przyniosła laurów, zachęcam do aktywnego tworzenia i poznawania literatury. Tylko nieustanna praktyka nada Waszej twórczości niezbędne szlify, a tego życzę i Wam, drodzy poeci, jak i sobie jako czytelniczce.

Joanna Pomykalska

Absolwentka filologii polskiej na Uniwersytecie Łódzkim, nauczycielka języka polskiego. Korektorka książek prozatorskich i poetyckich oraz kwartalnika artystyczno-literackiego "Arterie". W latach 2016-2018 pracowała w Domu Literatury w Łodzi. Obecnie wolontariuszka projektu European Voluntary Service w Ozurgeti w zachodniej Gruzji, gdzie prowadzi warsztaty dla młodzieży.

kategoria
haiku

Kamyczek mały
był skrawkiem wielkiej góry
już nie pamiętasz

Julia Byszewska

I nagroda, kategoria haiku, grupa wiekowa 13-15 lat

Nad jasnym morzem
wieczornego zachodu
czerwone płatki

Maksymilian Mikuła

II nagroda, kategoria haiku, grupa wiekowa 16-18 lat

szumiąły bory
ptak poleciał ku niebu
zostało pióro

Gabriela Szwarc

II nagroda, kategoria haiku, grupa wiekowa 16-18 lat

Smok

Siedzi w klasie straszny smok,
Straszy dzieci cały rok.
Zębami zgrzyta, ściany drapie,
A nocami okropnie chrapie.

Gdy zakradniesz się do klasy o północy,
Możesz spojrzeć smokowi prosto w oczy.
Odradzam jednak takie wyprawy,
Choć jesteś bardzo ciekawy.

Mój kuzyn Atanazy, nie bacząc na wszelkie zakazy,
Przyczął się nocą przy szkolnym pulpicie,
Przez co nieomal stracił życie.

Czego był świadkiem nie zdradził nikomu,
Lecz gdy o świcie dotarł do domu,
Był w stanie głębokiego szoku.
Indagowany przez wścibskie sąsiadki
O stan swój rzadki, wyszeptał:
"Nie rzeknę nic więcej o smoku".
A od nowego roku
Rozpoczął naukę hen daleko w Sanoku.

Wiktor Kawczyński

I nagroda, kategoria dowolny utwór poetycki, grupa wiekowa 9-12 lat

Pytania

Pytań jest ze sto
Po co dom jest?
Po co koty wąsy mają?
Dlaczego psy są sprytnie?
Dlaczego kot jest zwiśtouchy?
Dużo pytań na tym świecie krąży wokół nas
Dziecko jeszcze tego nie wie
Jak odkrywać świat
Po to pytań jest ze sto by
Odnaleźć świata moc.

Alicja Politańska

II nagroda, kategoria dowolny utwór poetycki, grupa wiekowa 9-12 lat

Wiosenne porządki

Wiosna w marcu zbudziła się wcześniej, zajrzała we wszystkie zakątki
I powiedziała: zaczynam wiosenne porządki.

Wietrzyk skoczył zamaszyście, poodkurzał mchy i liście.

Wszystkie śmieci wymiecione, wszystkie liście zagrabione.

Krasnoludki wiadra niosą, myją ziemię ranną rosą.

Bocian w górę poszybował, barwną tęczę pomalował.

Wiosna spojrzała i powiedziała: teraz jest pięknie i słońko świeci,

Mogą przyjść do parku dzieci.

Natalia Jeż

III nagroda, kategoria dowolny utwór poetycki, grupa wiekowa 9-12 lat

W łódzkim tramwaju

Jak co dzień rano w łódzkim tramwaju,
różne osoby się spotykają.
I ja nim jadę. Patrzę, obserwuję.
Kim są? Gdzie jadą? Czasem zgaduję.
A dziś... Nie wierzę! Czy to mi się śni?
Przecież ja słyszę pasażerów myśli!

Staruszka z pieskiem na rękę do swej wnuczki jedzie.
W torbie suszone zioła i syropy wiezie,
bo wnusia znów choruje, gorączka ją zmogła.
Oby kuracja z ziółek maleńkiej pomogła.

Student w jakiejś książce ma nos zatopiony.
Na egzamin dziś jedzie, jest bardzo zmartwiony.
Uczył się od dni kilku: rano, po obiedzie,
ale ma wątpliwości czy mu się powiedzie.

Pani w czerwonych szpilkach i czarnej sukience,
spieszy się na spotkanie ze swoim klientem.
Ma dzisiaj z nim podpisać znaczącą umowę.
Lecz czy wszystko się uda? Czy wszystko gotowe?

I tak sobie myślę - w głowie się nie mieści,
ile ludzkich problemów w tramwaju się zmieści?!

Po południu spostrzegam znów te same twarze,
ale jakieś szczęśliwsze - zaraz zauważam.
Wnusia staruszki z pieskiem - już wraca do zdrowia,
a student zdał egzamin - tęga z niego głowa.
Pani w czerwonych szpilkach jest zadowolona,
za zawarcie umowy była pochwalona.

I taki zwykły tramwaj po całutkim mieście,
w jedną stronę - zmartwienia, w drugą wiezie - szczęście.
Często jadą w nim razem: kłopoty, radości.
Wszystkie znajdują swe miejsce - on je wszystkie gości.

Aleksandra Owczarek

Wyróżnienie, kategoria dowolny utwór poetycki, grupa wiekowa 9-12 lat

W krainie cieni

- To ona. To ona... - słyszę z ust cudzych
wypowiedziane szeptem słowa.
A potem cisza, zawieszenie.
Milczeniem przerwana rozmowa.
Wytyżam wzrok. Spoglądam w dal,
gdzie wieczorne słońce maluje cienie.
Tam, pośród drzew czai się zło,
smętnych postaci gniewne spojrzenie.
Spokój mój zatem stracony,
zabrały go obce twarze.
Płyną ku mnie z głębi mroku
ozdobione w mroczne makijaże.
Próbuję biec, lecz strach odbiera mi siły.
Nie wiem też, w którą iść stronę...
A po kolejnym zrobionym kroku,
upadam. I w odmętach ciemności tonę.

Otwieram oczy. Zły sen znikł.
I tylko zegar zakłóca wciąż ciszę,
tykając rytmicznie
do snu mnie kotysze...

Dominika Łuczak

II nagroda, kategoria dowolny utwór poetycki, grupa wiekowa 13-15 lat

Łzy prababci

Polsko,
Znam Cię od mojego pierwszego tchnienia...
Prababcia opowiadała mi o Tobie,
Mówiła, że za Twą wolność ludzie oddawali życie,
Że ona straciła ojca
I płakała...

Nic z tego nie rozumiałam,
Byłam dzieckiem.
Odchodziłam do swoich zabawek
Byle dalej od łez

O Polsko! Ojczyzno!
Jakże mało jeszcze dla Ciebie zrobiłam...

Wiktoria Sekuła

II nagroda, kategoria dowolny utwór poetycki, grupa wiekowa 13-15 lat

Kałuża

Na drodze
 Odpoczywa
Czarna dziura
 |
Wchłania mordy
 =
Mądrość świata
Stoły, kawę, papierosa uduszonego
Nawet kalosze

 Toną
Ale !
Zatrzymuję – się
I nurkuję
Głębiej ,ciemniej
 |
Widzę oczy
Już nie moje
Ale kałuży

Nina Kubasiak

I nagroda, kategoria dowolny utwór poetycki, grupa wiekowa 16-18 lat

Makulatura

W głowie mam śmietnik
I pełno makulatury,
Której nie przyjmą do żadnego skupu.
Pogniecione myśli
I stare obrazy.
Nic nie warte o tobie słowa.
Zdania wydarłe siłą, wbrew sobie.
Kamienna twarz
I twoje kroki.
Twoje oczy na korytarzu.
Uśmiech we śnie,
Naiwne nadzieje.
Przesypujący się piasek w klepsydrze.
Podeptane na ziemi wskazówki zegara.
Dawny śmiech
I dawne złudzenia.
Lista zakupów,
Których nigdy z tobą nie zrobię.
Wydarte z notesu strony z kalendarza.
Nabazgrane na marginesach bezużyteczne daty.
17 grudnia, 12 lutego, 9 maja i liczba 16.
Obliczenia w pamięci.
Zgubione wątki.
Wyprute nitki.
I suche płatki wdeptane w ziemię.
Niezrozumiałe symbole.
Niewysłuchane prośby.
Porzucone spojrzenia na ziemi niczyjej.
Pogniecione kartki papieru,
Skrawki marzeń
I suche nadzieje.
Niewysłane wiadomości.
Niezapisane numery telefonów.
Nigdy nieustalone daty spotkania.
Na stos rzucone.
Rzuć zapałkę.
Zapłonę.

Marta Ziętek

II nagroda, kategoria dowolny utwór poetycki, grupa wiekowa 16-18 lat

Na formy życia pod mostem

I nic we mnie nie ma!

Nic!

Nic!

Jestem biedak do wyżebrania

ze mnie groszy ostatnich

Jestem biedak do wyłobienia

we mnie bruzd i spojrzeń

Biedak do zmęczenia spojówek

Ale pustki gromadzę – to jest skarb dopiero!

Choć nie mam wypełnienia dla tych

żelaznych garnków

bo niby jak oddech

ćma zgnieciona butem dziurawym

serce i wrażliwość

Lecz po co szukać skoro

-idąc po myśli skrzywionej-

można uciekać

i gubić

noce

siebie

Dominika Miziołek

III nagroda, kategoria dowolny utwór poetycki, grupa wiekowa 16-18 lat

Ballada o próżności

W ciepłej chacie, u górala
Żyła dziewczka, piękna cała.
Nim świt bił po domu oknach
Ta wstawała, lico swoje malowała-
Co by młodość wieczną miała.
Chłopy przed nią upadali,
I się o nią zabijali-
Lecz próżne serce, dziewczka miała
I się tylko srodze śmiała.
I się tylko z chłopów śmiała.

Podziwiała twarz swą w lustrach.

Wojciech oślepiiony wspaniałością
Niepokornie roześmianej,
Padł przed dziewczką na kolana
Ta spojrzała, Wojciecha wyśmiała
Chłop obwiesił się na drzewie.

Dziewka tylko przed kapliczką
O urodę do Boga w głos wzywała.

Pan Bóg głuchy na próżności,
Zmarszczył lico jej w starości.
Zapłakana, załamana
Szatanowi niosła duszę:
"Wieczną mieć urodę muszę".
Tamten już cyrograf mazał,
Dał jej młodość bez pytania,
Do pierwszego zakochania.
Dziewka znowuż się zaśmiała,
Bo w serduszku kamień miała.
Lat kolejnych kilkadziesiąt
Prześlądała się w jeziorach
Znowu chłopy poginęli,
Bo w próżności zapatrzeni.

Tak skakała i hyciała
Do dnia, gdy z jeziora
Wylał młodzian urokliwy,
Tak rumiany i cnotliwy
W sercu jej roztopił kamień
Pokochała go na amen.
Nim się dziewczka obejrzała,
Śmierci się podobna stała
Utracona miłość ziemską
Odsprzedana przeniebieską
Na cóż teraz jej uroda?
Jak z Wojteczkiem na mogile,
Utraciła to co miała.

Ni urody, ni miłości.

Piotr Zych

Wyróżnienie, kategoria dowolny utwór poetycki, grupa wiekowa 16-18 lat

komisarz konkursu
Dorota Radziewicz

jury konkursu
Czesława Muchowiecka
Joanna Pomykańska
Mateusz Sidor

redakcja
Dorota Radziewicz
Dorota Grzegorzczak

Wydawca
© copyright Bałucki Ośrodek Kultury
Łódź 2018
Centrum Edukacji Kulturowej „Na Żubardzkiej”
Łódź, ul. Żubardzka 3, tel. 42 651 67 47
www.bok.lodz.pl
e-mail: zubardzka@bok.lodz.pl

FESTIWAL KULTURY SZKOLNEJ

Centrum
Edukacji
Kulturowej
NA ŻUBARDZKIEJ

ul. Żubardzka 3
tel. 42 651 67 47
www.bok.lodz.pl
zubardzka@bok.lodz.pl

60 LAT BAŁUCKIEGO
[BADYCZNIĘ NOWATORSKI]

Konkurs wspierają:

Spółeczny Instytut Wydawniczy Znak Sp. z o.o.
Kraków, ul. Kościuszki 37
www.znak.com.pl

wydawnictwo
KWADRATURA

Wydawnictwo Kwadratura
Łódzki Dom Kultury, Łódź, ul. Traugutta 18
www.ldk.lodz.pl/kwadratura

Wydawnictwo Akapit Press Sp. z o.o.
Łódź, ul. Łukowa 18 B
www.akapit-press.com.pl

Oficyna Wydawnicza ATUT
- Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe
Wrocław, ul. Kościuszki 51a
www.atut.ig.pl

Biblioteka Miejska w Łodzi Filia nr 19
Łódź, ul. Żubardzka 3
www.biblioteka.lodz.pl

Portal informacyjno-rozrywkowy

Czas Dzieci - Portal Informacyjno-Rozrywkowy
Grupa CzasDzieci.pl Spółka z o.o.
Kraków, ul. Felicjanek 10/17
www.czasdzieci.pl

plasterlodzki.pl

Plaster Łódzki
Fundacja Na Rzecz Wspierania Kultury "Plaster Łódzki"
www.plasterlodzki.pl

Polskie Radio Regionalna Rozgłośnia w Łodzi
Łódź, ul. Narutowicza 130
www.radiolodz.pl

ŁÓDŹ

TVP S.A. Oddział w Łodzi
Łódź, ul. Narutowicza 13
www.lodz.tvp.pl

Patroni medialni:

